

den forandres saaledes som paaapeget, ville Skifte-omkostningerne ikke være høiere, end at de kunne betragtes som et billigt Vædeslag for den Tjeneste, det Offentlige yder. Naar et æret Medlem for 10de Kreds med Flertallet talte om den Skæde, denne Paragraf vilde vække hos Befolkningen, kan det indrømmes, at Arvinger i Boer, der falde ind under § 74, gjerne vilde modtage den Medfattelse, som de gjennem den kunne opnå, forsaavidt de se sig i Stand til at opgjøre Skiftet selv; men de umyndige Arvinger, som ikke have en myndig Medarving, have ingen Grund til at glæde sig ved Paragrafen. Hvad angaar det, som det ærede Medlem i Dvrigt ansøgte, saa har det ærede Medlem ikke tiltrækkelig bemærket, at § 51, hvorefter Arvingerne have fuld Raadighed over Boet, er bleven gjentagende Gange citeret. Arvingerne have fuld Raadighed over Boet undertagen forsaavidt Skifteretten kan modsætte sig en Beslutning, som skader de Umyndiges Liv, men det ærede Medlem vil dog ikke være med til, at Noget skal gaa igjennem, der skader de Umyndiges Liv. Det undrer mig overhovedet, at det ærede Medlem er ivrig for § 74. Efter det Lankesæt, jeg kjenner hos ham, maatte han efter mit Skøn komme til den modsatte Opfattelse af Paragrafen; thi denne vil i Reglen kun komme de Individuer og de Boer til Gode, som ikke trykkes af Omkostningerne, den vil i Reglen ikke komme dem til Gode, hvem man kan ønske Lettelse. Thi naar Skifteforvalteren skal skønne, om han bør ekstrudere eller negte Extradition, saa maa han og skal han paa Embedsvegne tage Hensyn til, om de myndige Arvinger, der deltage i Begjæringen om Boets Udlevering, ere vederhæftige, det vil sige i den Forstand, at de have Noget at tilbageføre af, naar der skal tilbageføres paa Grund af, at Skiftet er opgjort urigtig. Jeg skal slutte med en Bemærkning til den høitærede Justitsminister. Naar han har kunnet give Løfte om at fremkomme med Forslag til Reformen af Skifteportlerne, og naar det kan anses for temmelig giwet, at man vil gaa ind paa Medfættelser, saa behøve vi jo ikke § 74.

Ordføreren: Jeg skal ikke optage det ærede Things Lid ret længe, thi jeg tror, at Sagen i sin Almindelighed er drøftet fra alle Sider, og hvad man vil være tilbøielig til at stemme for, beror jo egentlig paa et Skøn over Livsforholdene, som vel Enhver gjør efter sin egen Erfaring og ifølge sine egne Anskuelser. Jeg tror nemlig, at Sagen beror derpaa, om man mener eller ikke mener, at man kan gaa ud fra, at de Umyndiges Børgere ere jevnt fornuftige Folk; der fordrer jo ikke meget af dem, der fordrer blot af dem, at de skulle være jevnt fornuftige Folk. Om man bør gaa ud fra denne Forudsætning og give en Lovregel, som under denne Forudsætning utvivlsomt vil være velgjørende, eller om man vil af-

holde sig derfra ifølge en Mistillid til Børgere i Almindelighed, hvorefter man ikke vil tilkjende dem de Egenstaber, som en jevnt fornuftig Mand paa dette Øebet maa have, om man tager denne Sag saaledes, at man ser paa det almindelige Tilfælde — og jeg tror, at man maa gaa ud fra, at det almindelige Tilfælde er det, at Børgerne ere jevnt fornuftige Folk, saa at dette kan betros dem, og at ligeledes Skifteforvalterne ere jevnt fornuftige Folk, som ville modsætte sig Extraditionen, hvor de Paagjældende virkelig kunne lide Skæde deraf — om Thinget vil se Sagen paa denne Maade, eller om man vil gaa ud fra, at Bedragerier og Besvigelser paa dette Punkt høre til Dagens Orden, det maa man afgjøre efter, hvorledes man tror, at Folk i Almindelighed ere efter sin Forestilling om Livsforholdene i det Hele taget; jeg skal derfor ikke dvæle videre derved. — Jeg skal kun gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til nogle Ytringer, der ere faldne fra andre Sider, og saaledes navnlig med Hensyn til hvad der er udtalt af det ærede 6te kongevalgte Medlem (Aksing) sige, at jeg ikke kan erkjende, at vor Lovgivnings almindelige Princip om Bevaringen af de Umyndiges Midler skulde medføre Nødvendigheden af, at offentlig Skifte altid skal finde Sted, naar der er Umyndige. Det er ganske vist, at vor Lovgivning bevarer de Umyndiges Midler paa en vis bestemt Maade, saalænge man blot staar lige over for den Umyndige selv, men et derfra ganske forskelligt Spørgsmaal er det efter min Mening, om man er berettiget til at paalægge de myndige Medarvinger den Gæne, de Udgifter og det Bænd, som følger af, at der skal være offentligt Skifte. Jeg ser ikke, at man kan opstille det Sidste, fordi man opstiller det Første; men selv om man har den Mening, at disse to Ting skulle høre sammen, tror jeg, at man her staar paa et Punkt, hvor Billighed kræver, at der maa gjøres Brud paa det, man efter nedarvede Forestillinger maa anse for konsekvent. — Med Hensyn til det Endringsforslag, der er stillet til § 74 af den ærede 4de Landssthingsmand for 10de Kreds (Schøler), skal jeg bemærke, at den Lante i og for sig tillægger mig, at jeg i og for sig slet ikke har Noget imod den Lante, at Erklæringer eller Attester erhverves fra Mænd, der staa de Paagjældende nær, og som maa antages med Upartisshed at kunne bedømme Forholdene. Jeg kan naturligvis ikke gaa ind paa, at det for Skifteforvalteren skulde være afgjørende, saa at han skulde gjøre det ene eller det Andet, efter som Attesten lød paa den ene eller den anden Maade. At han skulde indhente Raad af denne Art som en Regel, er en Lante, som i og for sig ikke forekommer mig unaturlig, men jeg tror nok, at saaledes som den er formulert i det foreliggende Endringsforslag, kan den ikke vel vedtages, Noget, som det ogsaa forekom mig, at den ærede Landssthingsmand selv erkjendte. — Jeg skal endnu blot gjøre et Par Bemærkning-